

Jöns

* håstbjällra, f.

håstbjälla

ACC.2009B

Hästarna hade bjällror för när de gick i skogarna. En h. var grov, och hade dåligt ljud o. kallades även *håstbjällra

Jöns

* håstkrake, m.

håstkräka

'gammal mager o. slämlig häst'

~ (*) krake

ACC.2009B
~ * håstekula

Joy 29

Jöns

* hästekula, f.

hästkula

gammal mager o. sländig
häst ~* [hästferate

ACU.2009B

Jöns 39
CD

Jön

* Hästeskramla, f.

Hästeskramla (fullt
ä. tekn. utl. ?)

ACC.2009B

~ * Hästebjällrya; se d. o.

Torg 09
60

Jön

*
hästerkit, m.

hästfüt

(hästlot)

ACC.2009B

Jung 29
GD

Joh h

* hästtjäder, n.

hästzyr

- ACC.2009B

Top 29

UO

Joh M

~~at. Hästhöva~~

Hästhov

Hästhöv, M. - ar

'blad av Tusilago' Jorg 29
ACC.2009B

H. + Metros

Jön

* hävd, f.

hävd, bet. - a
'gödselvattnen'

ACC.2009B

Jön 29
LSD

Jöns

kvändtid, j.

kvanti, -tia

ACC.2009B

Torg 29
40

Jön

* höbörda /j.

höbörda

~~En~~ ^o ~~antel~~ hö som man bär på
högaffeln

ACC.2009B

Jörg 29
1990

Jön

best. n. ^A Högran (Högeren?), J.

Högva

Höger hand ACC.2009B

Jong 29
190

H * kevan

Joh.

a. hög

Scorp. högrä

ACC.2009B

Torp 19.

U.D.

Jóns

* hökerav, f.

hökeráv, bet. -a

egentl. 'hök-avis' ACC.2009B

Om en människas sjönd o. var glad om
morgonen, sade man: "dú komur i

hökeráva (= 'får nyt trötigt') na kvæl
Torp 29. 182

Jöns

* hökerok, m.

hökerok

ACC.2009B

Liksom en jättestor mettkrok,
att "repa (ut)" hö är ladan
med.

Fors 29
90

Joh n

* höloppa, f.

hölöpa, m. -er

ACC.2009B

Liten vart inreth: höet.

Torg 29

Ud

Jön

* hömura . f.

hömura

ACC.2009B

"bara en liten hög med hö"
("de stora kallas såtor") Jön 29
50

Jou

hōna, f.

hōna, m. = ar, = ara

ACC.2009B

Torp 89
GD

Jön

* Hönsgård (2)

ACC.2009B (2)

best. 19. Hönsgård

Hönsgård; av. avst. för Hönser
avstängd v. i Jämslet

Jön 29
lyd

Jóns

* hónesfrýja ^u f. (~~surpa~~)

hónesfrýja ACC.2009B

'mjöl + vatn f. hönur'

Targ 29
490

Joh

hous, n. (pl.)

pl. best. housa

ACC.2009B

Torp 29
CGL

Jöns

vb. *hösa

hösa, i. hösta

'ösa o.d.'

ACC.2009B

"hösa mjötker i flaskan"

"hösa i sötkan" = "hälla spannmål i
sötkan"

"hösa u# sötkan" = "hörma s."

Jöns 79
67

Jöns

* Nyspa ², f.

* Nyspa ², f.

Nyspa

ACC.2009B

c. uny. 1/2 ketts garn; en liten
del av en ~~gamla~~ garnbåwa

Jöns 29
68

Jóns

* hósregna

h^os^ræ^ræ^rgna

'ósregna'

AUC.2009B

Torg 29
lyd

Joni

* höstade, m.

höstä, best. - stän

(höet i ladan)

Se * stade.

AC 2009B

Jorg 29

40

Jönsson

Höstflod

Höstflö¹ä

ACC.2009B

Torg 29
GD

Jöns

* Höstrumma, J.

Höströna

ACC.2009B

'Höstskinda med utåtliggande
kanter' (jula skinda stå
kanterna rätt upp)

Torg 29
99

Fok

nyvel, m.

höval, best. =

ACC.2009B

Torg 29
48

Joh

vb. Hyöla (1)

hövla, etc. =====

ACC.2009B

Torp 29
42

Jön

~~af~~ etc. * ihopskruddad

ihopskruddade

(högskoleutklad)

ACC.2009B

Jön 29
40

Jönson

ado. ihjäl
yeh

ACC.2009B

Torg 29
GD

Joh
~~Joh~~

igluom

yónam ~ yónam (Jón)
nér yónam dær (Joh)

ACC.2009B

Torp 39
G.D.

Joh h

etc. igenfrusen

m. igenfrusen, n. - frösa

ACC.2009B

Top 29

lyd

Joni

adv. itull

skól

[Hábol skól]

ACC.2009B

'ontull'

Torg 29
4D

Joh

* ilkon, m.

ilkon † ~ ilkon, best. =
Joh.

(ekore)

ACC.2009B

Top 39
G.D.

Jön

* illgate, n.

illäta

'(ö)väsen'

ACC.2009B

"ds va at fälit illäta [den
märskan för J": säges vä ngn
jämlar w; mkt

Jong. 29
48

Jonsson

* imellan

imåla

(mellan)

ACC.2009B

"De gjorde sängade sig imåla"

Tryck 29
188

Jön

prep. innan

na

ACC.2009B

'före' (om tid)

na kväl 'före kvällen'

Torg 29
18

Jönsson

* inhal, a.

inhäl(a)

(i)hålig

ACC:2009B

Torp 29
GD

Jön

inhyres

obs! accent!

inhyres ~ = u u

c person som på betecknad av
fattigvärdar bor hos andra?

ACC.2009B

Toys 29

692

Jön

*innäte, n.

innäto

Roll. 'inätwor'

ACC.2009B

Jörg 09
GD

Joh 12

* isbete, m.

isbete, m. - ar

ACC.2009B

Torg 29
40

Jóns

* istervire, m.

istervírur

'jólster' ("en sorts vire
med glämande blad")

ACC.2009B

Torg 29
1920

Joh

Jämmt

Jamt

ACC.2009B

Torp 29
1999

Jönsson

vb. gård

pres. går (!; Joh. 4)

i. gåte, sup. gåt

'bygga gårdsgård' ACC.2009B

i. gåte in (s. ex. för o. kamm.) Torg 29
1929

Jönköm

* järustör, m.

järustör, ^{best.} (-øŋ [jær=ø])

ACC.2009B

'järnspekt' (all bjundra
häskar etc. med)

y. * spekta(?)

Torg 29
G.D.

Jönsson

gårdslä

gåslä

gåslä, -at (Jrh)

(6 alnar långt)

: man kuggar g. som sedan
blyves i 4 à 8 "skidor"

ACC.2009B

Torp 37 98

Joh

"jå Gud"

~~ACM~~
jågu

Försäkrande interj.

ACC.2009B

Torp 29
GD

* 2
.

Joh

Jeh

ACC.2009B

~~Armband, band~~

'band bring lagghärl'

(av skivna hanelkåppar
et. grantvistar)

Torp 39
GD

Joh M

a. gisten

gēsān, n. gēsāt,
pl. gēsāna

ACC.2009B

Torp 29
190

Jön

vb. gäspa

jespa (e → ø)

ACC.2009B

Torp 29
42

Jön

* ge(H)estabb

jetastat

'bräken'

ACC.2009B

Torg 29

GD

Joh

jord, j.

joh

ACC.2009B

Torp 29
Lyd

Jsh

jörda (1)

jörä, -ar

'lägga jord över' (veden
vid föt. Kolning)

ACC.2009B

Torg 29
C.D.

Jons

* jordhytta, f.

jöshytta

ACC.2009B

^ djupt i jorden nedgrävd stuga
m. fönster på en vägg, tak av ris o.
torv, väggar av torv

Jons 29
40

Joh

* jörding

jöring

Verbalsubst. till jörda

'lätta jord över' (veder
vid förkolning)

ACC.2009B

Joh 29
1919

Jörn

vb. * Jörzua (")

Jörzua

ds Jörzuar

'des bliekter'

ACC.2009B

Jörg 39
LgD

Jöns

* ^(m)
Gjungslogen

Jöngslögen

ACC.2009B

väl egentl. "slogen av blicken": havren
blir lj. när det "gjungnar": den
mognar då för tidigt ("kornmognis")

Jöns 29
1910

Jön

Jordemor, s.

Jödemör

(barnmorska)

~ madam

ACC.2009D

Jörg 29

60

Jön

* jördväg, m.

jördväg, best. - en

'jördväg'

ACC.2009B

" den ä gä i jördvägen,
en en gård.

Torp 79
50

Jön

julaftron

julaftron

'julaftrons-dagen'

jt * julekvällen

ACC.2009B

Torg 29
45

Jön

gulbröd:

vörtbröd,

* surstump,

* grovåtelingpa.

ACC.2009B

Torp 29
L.D

Jön

* hjulbörssa (-börssa)

hjulbörssa

ACC.2009B

--- i hjulnavet, för att inte
Arärdeln skall slitas.

Jöns 29
49

Jön

* julekväll, m.

~~julekväl~~

julekväl, best. —

julaftons kväll ACC.2009B

de julafton.

Jön 29
1900

Joh h

"juling"
juling

stryke

ACC.2009B

Torg 29

Ull

Jön

* bjulmärke i f.

guld¹märke

'redskap att uppmontera
bjul med'

ACC 2009B

Jörg 29
42

Jön

a. *görjot (?)

järzeta

c grumiz, dyiz' (om vatten) *

ACC.2009B

Torp 29

U.D

~ *grumrot.

Joh h

vb. *lysa

lysa, pres. = ar

'lys

ACC.2009B

"da lysar" på katt, sill, fisk,
daggmask; äv. pers. "den lysar"
Torp. Bolstad 29. 4.8.

Jöns

* gymmer, n.

gymar

^ människa som går o. låter för
allting o. betygsar sig

ACC.2009B

Jöns 29
40

Joh.

konj. djupare

jypara

ACC.2009B

Torp 29
C.G.O.

Jönson

* djuping 2.

\
jyping, best. - en

ACC.2009B

"den hela rom bildas när
händerna hållas tillsammans"
: "ja jeks en hela jyping".
Torp 39. CGD

Jön

* själma, f. (aggl. !)

jöbma

ACC.2009B

(ko med vitt huvud)

sjä själe sjöhe; ihjäl

Jön 29
149

Jöns

* Hjälma sig

jöhma se

(vitna och mogna) (om
havre)

ACC.2009B

"Havren börjar att hjälma sig" Forns 29

40

Joh

gädda, f.

gäda

ACC.2009B

Torp 39
CJD

Jóns

* kyll

gæl, best. ACC.2009B

'kylla suppe mot bakket'

"pa gæl" 'suppe i kyllan'

Torg 29
40

Jön

vb. * gälla

ACC.2009B

jäla, pres. -ör (Joh k)
("väre")

- 1) kastera (en hingst, björ, el. katt);
- 2) gräva ned handen under potatis-
stånd för att skatta potatisen?

Jörg 29
48

* 2

Joh h

jäta, pp. etc. =
'före med ~~to~~ (turma) med band'

jäta a läga

'jölad o. laggad' ACC.2009B

Torg 29
40

Joh k

vb. gōra

gæra ^(+Joh) ~ gæra(?)

pres. gær (+Joh)

sup. gæt (Johs)

ACC.2009B

Torp 29
CSD

Jön
Jon

* järe, m.

jærä ~ jærä, pl. -ar, -and

skant på väv?

ACC.2009B

Torg 29
USD

Joh 6

a. * geruuxen

järvvöksen, n. -at

ACC. 2009B

“föruxen” (om träd med långa
grenar; om balsamin som gjblommar,
etc.)

He * vaxen.

Torg 29

40

För

"gäs, —, —"

Om en sko ska "springa" och
djuren är löj, säger man honom
genom att säga gäs, —, —. Då
uträtter han fortare.

ACC.2009B

10/10 29

450

Joh

*
Hjässe, m.

gäsa

'Hjässe'

ACC.2009B

Joh 29
40

Jön

* jästekaka, f.

jästekäka, pl. -ar
ACC.2009B

"De bakade jästekakor av det som
var kvar i botten på drickeskanman;
kunde vara hela året."

Torp 29
190

Joh[#]h

jet, j.

jet, best. - a

st. jeter

ACC.2009B

Joy 29

40

Förson

jättegryta, g.

jättegryta, -er

ACC.2009B

Förson
1909

Jön

vb. göda

JΦ

ACC.2009B

Fors 29
52

Jön

* göna (2), f.

Jöna, pres. -ar (acc.?; Joh h)

'person som är dum o. gör
mycket dumheter'

ACC.2009B

"de står där o. göner" (Joh h)

Jörg 29
C

Jön

*

gödstump, m.

Jöstump, bet. - en

ACC.2009B

= 'grissvans' (griserung)

den som skötte grisen, stalle vid
slakteri ha * gödstumpen.

Torg 29
EJ

Jön

a. * ljöt

ljöt

ACC.2009B
2. 'ful' (föäldr.)¹ ni
mämmistor)

Torg 29
90

Joh h

gyltja, s.

gyltja ~ gyltja

ACC.2009B

Torp 39
CD

Jön

* kaffehö, m.

káfahö, verb. - hön

'ho att mala kaffe i'
: man "gnuggade" bönorna med
"kaffetrinan".

CC.2009B

Jön 29
150

Jöns

* Kaffegöte, m.

Kaffegök

~* halve ~* uddsvallare.

'kaffehelva'

ACC.2009B

Jörg 29

90

Joh.

Kaffekittel, m.

Kafazjätal, best.=====

ACC.2009B

Torg 39

CGD

Jön

* kaffetrinsa

kästrinsa

'ett slags kort kavle = medelst
viltan man "gruggade" kaffet i
"kaffehon" >

AC 2009B

Torg 29
50

Jön

* ?

Kälsbänk, best. - en
väl bänk för kullen
"de gårdade in får med lamm
under h., för att de ~~ej~~ inte
skulle frysa"

ACC.2009B

Jön 29
68

Jörn

* ?

kälshyl^la, f.

'väggfast hylla där kärlen
(stora fat o. källrikar) sattes
på lut'

ACC.2009B

Jörn 29
40

Joh

Kamin, m.

Kamin, -er, -era

ACC.2009B

Top 39

UJ

Joh

karl, m.

kar, -ar

'man'

ACC.2009B

Torp 29
CGD

Joh

karta, f-

käta, -a

ACC.2009B

Torp 39

Jön

*
al. Kätöfötter, -ära

Västra. 'kattfot' (?)

g * haretassar

ACC.2009B

Torp 29
450

Joh.

Kattuggla, f.

Kätugla, Len

ACC.2009B

Torg 29.
G.D.

Joh.

Kakerand, j.

käkoran

I boken hängande ställning
att lägga bröl på.

K* stickerand.

ACC.2009B
Topp 29
LSD

Jönsson

Karled, m.

best. Kälé-m

ACC.2009B

Fors 29
GD

John

a. kall

n. kalt

ACC.2009B

Topp 29
G.D.

Joh

kar, n.

kar

ACC.2009B

Torp 29
CJD

Joh h

vb. Karda

kàra, mes. -ar ~ -ar

olj ull.

ACC.2009B

Torp 29
ES

Joh n

Karda, f.

kära, ven. - a

Redskap att karda ull med.

ACC.2009B

Torp 29
490

Jönsson

Karolja itering nr.

Kä¹ra itering
ung. ^(?)kratsa ^(?)outering,
[olj. glöden på bokstavsbottnen].

~ Södra itering

ACC.2009B

Joy 29
40

Jöns

kas, f.

kas

ACC.2009B

'fläck i stegen där smitt o. stort
kuggits ned o. endast stubbarna stå
 kvar'; se vidare under nb. kasa.

Torg 39
489

Jön

vb. *kasa

kāsa

"kugga ner smält o. stort på
en fläkt i stogen", vid kuggning av
famnved o. timmer (ent. mudd. icke
för nygott); då blev det en "kas"

ACC.2009B

Jörg 29

GD

+ lapp

Joh

vb. *kasa
kasa

ACC.2009B

'roja (A. ex. i en betesmark,
där det växer mycket en och
sådant "sträpabyg") genom att
hugga buskar o.d. och lägga ihop
rishögar? **+ lapp**

Torp 39. C. D.

Joh

* kasing
käsing

Verbalsubst. till *kasa

ACC.2009B

Torp 29
CJD

Joh

* kavel, m.

kävär

'kavle',^a rund girne'

ACC.2009B

Torp 29
LJL

Jön

Man "kavlade" kläder medelst ett "kävle" och ett "panketrä"; man "revade" tyget hårt omkring "kävlet" och drog detta runt med "panketrät".

kavla (1)

kävla, # i. =

(manyla)

ACC.2009B

? se under *kävle.

Torg 29
49

Joh

kaula ut

ka^hva ut

obj. Annumbrödsdeg.

ACC.2009B

Torp 29
CGD

Jöns

*
Kavlebro

Kävlebrö

'bro över myr, av
kvärligda kavlar'

ACC.2009B

Jöns 29
GD

Jöns

Kavring

ACC.2009B

kävring

(Noti: Joh 4)

Bröd av kottett potatis + mjöl. Av den
rundbakade degen skuras runda kakor
som torkades i ugn, ²⁴ för man torkar skivor,
så de blev hårda och "knasade" under händerna.
Anv: s på fattiga ställen.

Topp 29
488

Jön

* klamp: se trä-

ACC.2009B

Jörg 29

40

Joh
Jöns.

* Skamp, m.

ACC.2009B

Skamp

(Björk o. kort trättor)

'Skärlots, o. d.' (A. ex. för

att vända fören ^{att} flöja)

Torg 79
49